

dt gesteld in

mersfoort over
ampen van N.
geven van de
met de Hooge

van den secre-
met dankzeg-
en.

laatsigehouden

M. de Goede

erzorging van

zevental con-
4 een breude

adviseert de

en de vrijheid

te noodgemeen-
g te vermanen

loop en toe te

sligld worden.

gesteund door

itter van de

ing van mili-
door Prof.

ezen is op de

u meebrengen

gd, dat alleen

de geestelijke

eld, wordt op

de betrokken

eken of het

et momenteel

resultaat van

pporteeren.

komt in be-
ken van con-

neerde Kerk.

rapport zegt

ctelijk samen-

roepen, welke

de basis van

n van Eenig-

ten harte wil

ter geen on-

koste van de

ap, maar een

er apostelen,

i Christus ge-

Gods Waar-

met allen, die

de belijdenis

hrift. In dit

heperken tot

nderlijk rap-

t belijders in

De commissie

il doen depu-

tet de synode

k dat zij ook

putaten met

en wat ons

tunnen leiden

eldheid en te

bij worde een

de eenheid

e Synode be-

de Christe-

den weg van

ldelen te be-

eren kunnen

itvoering van

e synode der

deputaten te

deling, hetzij

; overleg te

het antwoord

el deputaten

professoren

predikanten

feulink, Van

n Olthof en

der plaatse-

taet, terwijl

gebracht aan

breeder om-

et antwoord

934, aan de

wordt dat de

dat dit rap-

en ten deele

mmige spre-

wijzigd door

ag 10 Mei.

Schilder het

t elken dag

ng van alle

l door oud.

toegevoegd

de acta zoo spoedig mogelijk te laten drukken. De voorstellen worden eerst aangehouden.

De F. A. den Boeft brengt als secretaris van het curatorium van de Theol. Hoogeschool rapport uit over de handelingen van het curatorium en memoire over de jongste geschiedenis van de school. Prof. Greijdanus heeft ontheffing gevraagd van de colleges voor Patristisch en klassiek Grieks, zoodat er een nieuwe lector zal moeten worden benoemd. Door hem wordt tenslotte een concept voor een gewijzigd reglement ingediend.

De Smeijl rapporteert namens commissie I over het gewijzigd reglement en over het verslag van het curatorium. Na eenige bespreking wordt het rapport voor het aanbrengen van enkele wijzigingen naar de commissie teruggezonden.

In de middagzitting wordt een aanvang gemaakt met de bespreking van het rapport van commissie II inzake de op de verklaring van 1905 betrekking hebbende agendastukken. Het bij monde van De Vonk uitgebrachte rapport begint met er op te wijzen dat de commissie zich bij de samenstelling van het rapport niet heeft laten leiden door nuttigheidsoverwegingen, al zou het ook de commissie verheugen als door deze synode een steen des aanstoots uit den weg kon worden geruimd.

Het rapport zegt voorts dat niet alleen uit recente bestudeering van „1905” maar ook uit de acta van deze synode duidelijk de bedoeling blijkt van de destijds gegeven verklaring. Zij bedoelde geen definitieve uitspraak te doen aangaande de leer maar wilde in de spannende situatie van die dagen zekere onrust weg nemen. Daarom is zij te zien als pacificatie-formule die geenszins de libertas prophetandi wilde aantasten en die alleen gegeven werd ter geruststelling van de consciëntien en om alle eenzijdigheid in het voorstellen van sommige leerstukken te voorkomen.

Dat de verklaring van 1905 geen uitspraak gedaan heeft ten principale maar het karakter van een pacificeerende verklaring had, wordt mede bevestigd door hetgeen in de jaren na 1905 is geschied, waarin door meerderen openlijk critiek is geöfend zonder ooit door een kerkelijke vergadering tot verantwoording te worden geroepen.

Trouwens blijkt ook uit den inhoud dat het geschrift niet als een confessioneele uitspraak is bedoeld.

Dit vast te stellen is van beteekenis omdat daardoor tevens blijkt waarvan wij ons lozmaken, n.l. niet van een kerkelijk stuk met confessioneel gezag maar van een formule welke destijds bedoelde de beroering in onze kerken te bedaren.

Een dier, dat men als ezel heeft aangeschaft, kan men niet afschaffen als paard. Samenvattend zegt de commissie: Ten eerste heeft de Utrechtsche verklaring van 1905 blijkens geboorte, inhoud en vroegste geschiedenis niet het karakter van confessie gedragen. Wanneer heden ten dage in gebondenheid aan Schrift en Belijdenis, tegen het geheel of tegen passages van „1905” zijn eigen gedachten zou willen overstellen, zou geen kerkelijke vergadering hem deswege tot de orde kunnen of mogen roepen.

Ten tweede, terwijl men goed gedaan zou hebben de Utrechtsche verklaring als een historisch stuk, waaruit de toenmalige spanningen gekend kunnen worden, in die waarde laten, heeft men de geschiedenis geweld aangedaan door deze verklaring boven haar eigen niveau uit te tillen en te verheffen tot een kerkelijk stuk van confessioneel gezag.

Ten derde heeft men van dit aldus geschonden „1905” weten misbruik te maken en het moet erkend worden dat zijn eigen inhoud daartoe gereede aanleiding bood, als van een wapen waardoor Gereformeerde belijders werden uitgebannen, omdat zij Gereformeerd waren.

En ten vierde hebben onze kerken heden aan zulk een verklaring als de Utrechtsche klaarblijkelijk is geweest, allerminst behoefte, aangezien zij heden door geen leergeschied, laat staan de in 1905 aanwezige, worden beroerd.

Dan volgt in het rapport de conclusie, die door de synode met een enkele wijziging met algemeene stemmen werd aanvaard.

Wij geven de tekst van de conclusie zooals deze na de wijzigingen door de synode is aangenomen:

De generale synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, bijeen te Groningen in het jaar 1946;

gehoord de tot haar gerichte verzoeken zich uit te spreken betreffende het al of niet voor haar kerken bindend karakter der door de generale synode van 1905 afgelegde verklaring inzake het dusgenaamde „infra- en supralapsarisme”, de dusgenaamde „eeuwige rechtvaardigmaking”, de dusgenaamde „onmiddellijke wedergeboorte” en de dusgenaamde „onderstelde wedergeboorte”;

instemmend met het oordeel, hetwelk (acta 1905 art. 124) met algemeene stemmen werd aanvaard door de te dezer zake rapporterende synodale praeadviserende commissie van 1905 „dat het noch noodig noch wenschelijk is voor een generale synode

om over deze „(immers theologische)” geschillen een definitieve uitspraak te doen, ja zelfs, dat een synode dit niet doen kan of mag” (acta bladz. 206/7);

tevens instemmend met het op verlangen van diezelfde commissie uitdrukkelijk in de acta van 1905 (art. 157) opgenomen voorbehoud, dat „de libertas prophetandi” in onze kerken gehandhaafd dient te blijven, temeer waar deze vrijheid van profetie naar haar eenstemmig oordeel „in alle landen en in alle tijden” ten opzichte van geschillen als de bovengenoemde door de Gereformeerde kerken is gehandhaafd (vergel. acta bladz. 207);

constateerende, dat de verklaring van 1905 blijkens officiële uitspraken dienaangaande alsmede blijkens haar inhoud en historie strikt genomen geen besluit aangaande de leer, doch aangaande de destijds aanwezige leergeschiedenissen is geweest; tevens constateerende, dat de synode van 1905 over deze leergeschiedenissen ten principale uitspraak heeft willen doen (acta bladz. 207), doch welbewust volstaan heeft met het afleggen eener verklaring „ter geruststelling van de consciëntien en om alle eenzijdigheid in het voorstellen van sommige leerstukken te voorkomen”;

Overwegende: dat in de verklaring van 1905 betreffende de vier genoemde theologische vraagstukken onderscheidene uitdrukkingen voorkomen, die met goede reden kunnen en mogen en zullen weersproken worden;

dat in onze kerken betreffende de bovengenoemde punten van eenige onrust of eenig leergeschied door de genade Gods allerminst sprake is;

dat reeds daarom voor onze kerken geen enkele reden aanwezig is aan de verklaring van 1905 betreffende de vier bedoelde theologische verschillen eenige andere dan historische beteekenis toe te kennen;

dat de generale synoden van Sneek-Utrecht 1939 e.v. Utrecht 1943 e.v. en die der gebonden kerken van Utrecht 1946 de door de verklaring van 1905 aanvankelijk bereikte pacificatie hebben verbroken door eerst aan een onderdeel en later ook aan het geheel van deze verklaring in feite het gezag van een vierde belijdenisgeschrift toe te kennen en door deswege ambtsdragers te schorsen of af te zetten en kandidaten te weren, die, toen zulks van allen en ook van hen hetzij uitdrukkelijk geeischt, hetzij verwacht werd, niet in staat beleden te zijn hetzij aan dit onderdeel hetzij aan dit geheel de eere van Gods Woord of van een daarop gegrond formulier van eenigheid te geven, en ook door nog in 1946 de op dezen grond uitgesproken schorsingen en geschiede weringen uitdrukkelijk goed te keuren, dat het bovendien tegenover de misbruiken en zonden van de synoden van 1943 tot 1946 geraden is vast te leggen, dat de kerken ten aanzien van de zoo even bedoelde punten genoeg hebben aan de Heilige Schrift en de Drie Formulieren van Eenigheid;

om welke redenen een nadere uitspraak onzerzijds gewenscht geworden is, besluit uit te spreken, gelijk zij mits dezen doet: A. dat de verklaring der generale synode van Utrecht 1905 betreffende het dusgenaamde „infra- en supralapsarisme”, de dusgenaamde „eeuwige rechtvaardigmaking”, de dusgenaamde „onmiddellijke wedergeboorte” en de dusgenaamde „onderstelde wedergeboorte”, veelszins onjuist en daarom reeds als pacificatie-formule ondeugdelijk is.

B. dat deze verklaring door onze kerken niet meer voor haar rekening wordt genomen. Over de breede discussie, waaraan een groot aantal sprekers deelnamen, valt op te merken dat reeds bij den aanvang een groote eenstemmigheid bleek over den zakelijken inhoud van het rapport en de conclusie.

Er kwamen echter een aantal voorstellen om de formulering nog iets te wijzigen. Tenslotte is — nadat de commissie zich opnieuw had beraden — de bovenstaande formule gevonden, waarmede alle synodeleden zich konden vereenigen.

GEREF KERKEN (Onderhoudende Art. 31 K.O.)

Beroepen te:

Utrum. A. I. Krijtenburg te Eemdijk.
Eindhoven. C. Stam te 2e Exloërmond.
Hilversum. A. Veldman te Leiden.
Middelburg. cand. K. Drost te Enschede.

Aangenomen naar:

Gorinchem. R. Brands te Gameren.

Bedankt voor:

Rijnsburg. C. Stam te 2e Exloërmond.

— ADRESSEN. Het adres van De H. Vogel is vanaf 18 Mei: Plantsoen Laanborn 17, Nieuwer Amstel, Amsterdam-Zuid II.

— Geref. MANNENBOND (VRIJGEMAAKT). Namens de regeringscommissie voor de te houden bondsdag op 22 Mei deelt de heer S. D. Prostra, Händelstraat 56 te Utrecht mede, dat de ontmoetingsavond voor de afgevaardigden en hun gastheeren en -vrouwen plaats heeft in „De Raadselder”, onder het stadhuis nabij de Dom, om 8 uur.

Voor de koffietafel op 22 Mei tusschen de vergaderingen behoeven geen bonnen meegebracht te worden. De prijzen zijn billijk.

— TEGEN DE ONWAARHEID. De Kerkeraad der Gereformeerde Kerk van Utrecht heeft den raad der synodocraten openlijk geantwoord op diens invitatie om eens te praten (met de uitgestootenen, die buiten Gods koninkrijk zijn gesloten). Er komen duidelijke geluiden in dit antwoord; en zeer goed is de passage waarin afgereken wordt met het onwaardige, feitenverdraaiende, gegoochel met het geval Cand. H. J. Schilder, waar een synode — het is niet de eenige keer — officieel jukt.

— BEKEERING. Ter Kerkeraadsvergadering van Groningen bleek, dat de overgrote meerderheid van den Kerkeraad van oordeel is, dat een samenspreking niet kan plaats hebben als niet eerst bij de Synodale Synode komt bekeering en wederkeer. Intrekking van de genomen zondige besluiten en schorsingen van ambtsdragers. Niet de eenheid van de Kerk, maar de waarheid Gods moet allereerst worden betracht. Deze is door de besluiten van deze Synode verkocht.

— PROFESSORENBENOEMINGEN EN DE HERV. KERK. De G. v. d. Zee, De C. Batenburg en De G. den Duyn schrijven:

De oude grief, dat er voor de doctores theologiae van confessioneele beginselen, zoo goed als geen plaats is, dient weggenomen te worden.

Allereerst en allermest omdat het karakter der Kerk confessioneel is bepaald. Het professorencorps weerspiegelt in zeer geringe mate het aangezicht der Kerk. Elke vorm van een bepaalde evenredige tegenwoordigheid wijzen wij op principieele gronden af. Wanneer er dan toch in het verleden naar gestreefd mocht zijn, ongewenschte spanningen te voorkomen, dan concludeeren wij, dat de helix onzer Kerk, reeds jarenlang rijp voor reorganisatie, hierin is teleurgesteld.

— TIEL. Men meldde ons onder dagteekening van 29 April j.l.: Tiel is Woensdag j.l., dan ook tot de vrijmaking gekomen; er hebben n.l. 6 bel. leden en 1 dooplid de acte van vrijmaking geteekend. Er waren enkele leden reeds vrijgemaakt. Gisteren is Dienst des Woords gehouden in het gebouw „Ons Huis”. In den morgendienst ging voor De Brands van Gameren en in den namiddagsdienst student Kamphuis. De Brands bevestigde een onderling (br. W. Broere) en een diaken (br. H. Scholtus), waarbij twee ambtsdragers uit Gameren tegenwoordig waren.

In den vervolge zal in „Ons Huis” Dienst gehouden worden. Dat God het met ons ook zoo geluk heeft, daar zijn we dankbaar voor.

Tot zoover het bericht. Scriba is: br. W. Broere, Tulpstr. 22. Adres voor preekvoorziening: br. H. Scholtus, Voorstad 15. Wie helpen kan met voorziening in den Dienst des Woords, wende zich tot dezen.

— LOENEN a. d. VECHT. De kerkeraad van de Gereformeerde Kerk te Loenen a. d. Vecht bracht onder de aandacht van hen, die in de kazerte van de Politietroepen te NIEUWERSLUIS hun opleiding ontvangen of daar verblijven, dat de kerkdiensten van de Geref. Kerk (onderh. art. 31 K.O.) worden gehouden in de consistorie van de Nederl. Herv. Kerk te Loenen, des morgens om 9 uur en des namiddags om 17.15 uur.

Andere kerkelijke bladen worden vriendelijk verzocht deze mededeeling over te nemen.

— HENGLO. De J. W. Smitt overgekomen van Veere deed op 17 April zijn intrede in de kerk van Hengelo (O.) art. 31. Bevestiger was De Graaf van Giesendam.

Het adres van De J. W. Smitt is Van Oostcastraat 13, Hengelo (O.).

— VRIJMAKING TE NUNSPEET. Enkele gezinnen hebben zich, teleurgesteld door de beslissingen der appel-synode van Utrecht, vrijgemaakt. Hierbij behoort ook De J. Bosch, em. predikant van Oldebroek. Reeds verleden jaar had zich één gezin vrijgemaakt. Allen hebben zich onder opzicht en tucht van den kerkeraad van Wezep gesteld. Huisgodsdienstopleidingen worden gehouden bij br. A. J. Rooze, in afwachting van institueering door Wezep.

— TOESTANDEN IN HET LEGER. De Groene Amsterdammer schrijft: „De bedreiging onzer volksgezondheid, die het schrikbarende aantal geslachtsziekten onder onze Expeditionnaire Macht vormt, schijnt een serieuzer beschouwing waardig. Maar het merkwaardige feit doet zich voor, dat blijkbaar geen onzer Officieren van Gezondheid of Veldpredikers zich geroepen voelt, hierover verslag uit te brengen aan het Nederlandsche volk.”

Het is niet te ver gezocht om dit in verband te brengen met een soort intimidatie-politiek, die het Departement van Oorlog onder het leger voert, en die ongetwijfeld haar succes te danken heeft aan haar aansluiting bij de psychologie der bezetters, wier methoden een erfenis van angst achterlieten in vele gecaten.

Het is een algemeen geconstateerd feit, dat zelfs zij, die reeds gedemobiliseerd zijn, schromen om „onthullingen” over ons leger met hun naam te dekken. Een jaar na de bevrijding geeft dit zeker reden tot bezorgdheid.”

— DE V.U. EN DE ANTITHESE. De I. de Wolff schrijft in Ensch. Kb.: „Een jaar maanden geleden werd aan Kuypers Vrije Universiteit de stelling verdedigd (Mr. P. Vergouwen) dat de antithese-handhaving op politiek terrein voor onze dagen niet meer geschikt is. Wanneer Dr. Kuypers in zijn graf dit had kunnen vernemen, zou hij getracht hebben uit dat graf te komen om te protesteeren. Nu gebeurde er aan de V.U. in Amsterdam niets schokkends.”

— HARDENBERG. Op dezelfde plaats, waar een kleine 60 jaar geleden Dr. Schot het Evangelie predikte en de ouders van het huidige gelacht in het huwelijk bevestigd zijn, daar is dit kerkgebouw tot stand gekomen, aldus De Koopman bij de ingebruikneming van een nieuw kerkgebouw.

— DEBAT. De kerkeraad van Groningen besloot n.a.v. de houding van de predikanten der Geref. kerken in deze stad en hun schrijven in de Gron. Kerkode een van hen op een nader vast te stellen tijd en plaats uit te noodigen tot een openbaar debat met eer zijner predikanten.

— BIEN ETONNÉS DE SE TROUVER ENSEMBLES. Handelend over Karl Barth schrijft Prof. Mikotte (ik meen, zich vergissende): Schilder en Korff en Horreus

de Haas, ze zijn al te samen vrienden, als het gaat tegen dezen eenen man.

— **HERVORMDE KERK EN ANTITHESE.** Kort en bondig schrijft Ds J. J. Buskes in „In de Waagschaal“ bij wijze van korte samenvatting van een breed artikel van zijn hand: „De Hervormde Kerk als kerk voor het gehele volk verwerpt de antithese-politiek en voert niets voor een uiteenvallen van ons volksleven in christelijke en niet-christelijke organisaties“.

— **NOORDELIJKE DIACONALE CONFERENTIE (slot)**
Na bespreking van deze rede en een korte middagpauze werden enkele huishoudelijke zaken behandeld. Tot leden van het comité voor het regelen van de eerst volgende Prov. Diaconale Conferentie werden aangewezen de brs. K. Kleine, Groningen; M. Bieuwenga, Roodeschool; Veldama, Zuidhorn en H. de Boer, Ten Post. De diaconen uit de classis Stadskanaal zullen alsnog een lid aanwijzen. De vergadering werd hierna toegesproken door den voorzitter van de comm. voor de Centr. Diaconale Conferentie, br. Veenkamp van Amersfoort. Alvorens br. Veenkamp spreekt over „Het werk der barmhartigheid“, deelde hij mede dat provinciaal en landelijk contact in de toekomst zeer noodzakelijk zal blijken te zijn. Als de teekenen niet bedriegen wil de regering komen tot een regeling van alle sociale armverzorging en zal ze daarbij moeten ingrijpen in onze diaconalen arbeid. Die innigheids zal de kerk zeker moeten afwijzen; in elk geval zijn er gevaren die geramenlijk onder oogen moeten worden gezien. Met het oog op de praktische onervarenheid van vele broeders wil spreker eenige praktische richtlijnen geven.

De titel roept voor ons oog op het beeld van armoede, zoals ze ons tegenkomt bij onze diaconale verzorging. Wat een zorgen, wat een strijd veelal voor men bij de broeders diaconen vraagt om hulp. Armoede is een beetje sterf; het betekent verlies van eenige zelfstandigheid, dikwijls verlies van familie en vrienden; is menigmaal oorzaak van bitterheid tegen God en menschen. In deze moeilijke situatie komt de broeder diacon. Hoe moet hij helpen? Zijn

taak is roode kruisdienst in het leger van koning Christus; zijn weldadigheid mag niet alleen bestaan in het brengen van enig geld, maar moet zijn een innerlijk met barmhartigheid bewogen zijn gelijk bij den barmhartigen Samaritaan. Hij luistert naar de klacht van den arme zoodat deze gevoelt, dat hij verstaan wordt in zijn nood; toch blijve zijn barmhartigheidsbetoon nuchter en zakelijk; hij wekke de activiteit weer op, tot aangrijpen van hetgeen voorhanden is gelijk Jezus doet als hij tot den geraakte zegt „neem uw bed op en wandel“. Zijn geven mag voors niet zijn in de verhouding van geven tot bewelddadig, van meerdere tot mindere, maar moet zijn als van broeders. Voor Christus immers zijn en diaken en arme nooddriftigen gelijk. Christus legt de gave voor den arme in de handen van den diaken opdat hij ze in Christus' naam doorgeve. Maar niet alleen de arme geniet de vrucht der barmhartigheid, heel de gemeente moet door haar gebouwd worden. Voor den geestelijken welstand der gemeente is het even noodzakelijk te geven als voor den arme om te ontvangen. Waar de barmhartigheid in de gemeente niet wordt gevonden, daar is de geestelijke welstand in de gemeente niet in orde. Kerndoel van onze Christelijke barmhartigheid is evenwel niet de verzorging van den arme, niet den geestelijken welstand der gemeente, maar de verbeelijking Gods. Christus zelf geve Zijn gemeente door de verkondiging van Zijn Woord de volvaardigheid des gemoeds. Hij zij onze lastgever, maar ook onze levensbron.

Hierna sprak Ds G. Janssen van Zuidlaren over: „Het klimaat van de Diaconale arbeid“.

Het leven der Kerk, haar levensvisie, haar houding mag niet worden aangegeven door het natuurlijk hart, maar moet bepaald zijn door Gods Woord en Geest uit genade in overeenstemming met Zijn Wil. En waar zoo de kerk leeft in haar eigen klimaat daar alleen is van waarlijk diaconale verzorging sprake. Gods Woord spreekt ons veel over de arme, vooral over de arme in de kerk. Zijn gunst gaat tot hen uit en ze zijn in bijzondere mate voorwerp van Zijn zorg. De arme in de wereld, verzet zich, wrokt, begeert den rijkdom van den rijke, de arme in de kerk dien de

Schrift ons trekt, keert zich in zijn armoede tot God. „Op U verlaat zich de arme“. De rechtmoedige, de nederige, de nederige in de H. Schrift is de arme die hoopt op God. Dezen zijn voorwerp van Gods gerechtigheid, d.w.z. van Zijn hulp. Zijn heil, gelijke spr. aantoonde uit verschillende Schriftplaatsen. Deze hulp Gods, die voorwerp zijn van Zijn zorg is Gods verbondstrouw over al Zijn volken sluit in zich vergeving van zonden. En in Zijn verbondstrouw over al Zijn volk gaat Zijn hart in 't bijzonder uit naar den arme en den ellendige onder hen. Daarom beveelt God de arme-ellendige ons aan, opdat wij ons over hun zorgen ontfemen. Niet als rijke, niet als boven hen staande, maar als zelf begenadigden. De stuwkracht zal altijd moeten zijn de wetenschap dat ons barmhartigheid is bewezen. Alleen in dit klimaat kan de Diaconale arbeid groeien; daar is de bereidheid tot het offer, want achter de armoede van onze broeders en zusters staat Hij. Die zichzelf arm heeft gemaakt opdat Hij ons zou rijk maken.

Helaas zijn de armen niet altijd zoo als de Schrift ze ons teekent; dan gingen ze niet naar Winterhulp of Volksherstel; hier moet gevonden worden het broederlijk vermaan. Maar als de gemeente krachtig leeft uit de vrije gunst Gods, die eeuwig Hem bewoog, dan zal ook de arme daaruit steeds meer leven. Christus werkt via Zijn gemeente in op den enkeling; niet alleen op de arme maar ook op hun verzorgers. Dan zal niet de gave nu en dan vergezeld gaan van een stichtelijk woord, maar zal elke gave gedragen worden door het levend geloof in Gods gunst. De diakonie zie toe dat de prediking des Woords zij en blijve verkondiging van Gods barmhartigheid in Christus aan Zijn volk bewezen. Waar het geloof aan die barmhartigheid gaat ontbreken, sterft de diaconale arbeid. God geve dat de reformatie onze dagen bestaande in afwijzing van boven de Schrift uitgaande leeringen, het gehele leven der gemeente doortrekken en beware Hij onder ons ongeschonden het geloof in Zijn barmhartigheden.

De voorzitter spreekt een kort slotwoord waarin hij de verschillende sprekers dank zegt. Nadat br. Veenkamp is voorgegaan in dankgebed sluit de voorzitter de vergadering.

GERRBRAND BRUYN

en
GRE DOES

geven hierdoor kennis van hun voorgenomen Huwelijk, dat gesloten zal worden D.V. op Donderdag 23 Mei a.s., des namiddags 2.30 uur.

Kerkelijke bevestiging D.V. op Zondag 26 Mei d.o.v., 's namiddags 3 uur, in het kerkgebouw Hinzepad 1, door den Weleerwaarden Heer Da W. Verwoerd. Zaandam, 7 Mei 1946.

Receptie: Maandag 20 Mei, van 7—9 uur, Otterspad 12.

Toekomstig adres: Reigerstr. 36, Zaandam.

Gode dankbaar, geven wij met vreugde kennis van de geboorte van onzen Zoon,

JACOB.

J. WILTING.

M. WILTING—v. d. VINNE.

Gass.nijv.mond 12.

De Heere schonk ons in Zijn gunst een Dochter, die we noemden

MARIA.

J. v. d. LAND.

J. C. v. d. LAND—VAN NOPPEN.

Dordrecht, 8 Mei 1946.

Voorstraat 223.

Op 20 Mei a.s. hopen D.V. onze geliefde Ouders, Groot- en Overgrootouders,

JAN WESSELING

en

ELISABETH WESSELING—RINDERTSMA,

hun 60-JARIGE ECHTVEREENIGING te gedenken.

Hun dankbare Kinderen:

Rotterdam:

P. WESSELING.

H. OOSTRA—WESSELING.

St. Anna-Parochie:

E. OOSTRA.

I. J. FEENSTRA—WESSELING.

Hijland.

J. FEENSTRA.

R. WESSELING.

Sneek:

W. WESSELING—v. d. VELDE.

H. Wesseling.

St. Anna-Parochie:

P. Wesseling.

Klein- en Achterkleinkinderen.

VERZEKERING VAN

EMERITAATSGELDEN

voor predikanten (niet vooruitlopend op eventuele gemeenschappelijke regeling der vrijgemaakte kerken).

A. VEGTER, Assurantiebepzorg, L. v. Rustenburg 2, Voorburg. Tel. 778168

MAARTEN VRIEZE,

Ber. Pred. Geref. Kerk (onderh. art. 31 K.O.) te R'dam-Charlois-Barendrecht en

JENNY MINNEMA

hebben de eer U, mede namens wederzijdse Ouders, kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats vinden op Vrijdag 24 Mei a.s., om 11 uur.

Kerkelijke huwelijksbevestiging des v.m. 11.30 uur, in de Nieuwe Kerk te Kampen, door den Weleerw. Heer Da D. K. Wielenga, Geref. Pred. te R'dam.

Kampen, 1 Mei 1946.

Burgwal 116 L.

Noordweg 16.

Receptie van 2—3 uur, in gebouw „De Loge“, Bov. Nieuwstr. 36 te Kampen.

Verschenen:

EEN THEATER IN DACHAU,

door Da HERM. KNOOP.

Half Mei zal een begin worden gemaakt met de verzending van dit boek.

In verband met verschillende omstandigheden, zijn wij in staat den reeds eerder geannonceerden prijs van f 5.50 te verlagen tot f 3.90.

Zij, die het eerstgenoemde bedrag reeds aan ons overmaakten, zullen een restitutie ontvangen van f 1.60.

Bestellingen op dit werk kunnen — zoover de voorraad nog strekt — worden gericht aan den boekhandel of rechtstreeks aan de uitgevers:

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes.

VERSCHENEN:

DE VRIJHEID DER EXEGESE

door Dr K. J. POPMA.

Dit boek, dat vorige week werd verzonden aan de abonné's van de R.B. SERIE, keurig werd uitgevoerd met bandtekening van KAREL HOEKENDIJK, heeft den volgende rijken inhoud: Inleiding; Hoofdstuk I: EXEGESE EN THEOLOGIE; Hoofdstuk II: DE GESCHIEDENIS DER EXEGESE; a. Inleiding, b. Eva, c. Waar zijt gij, d. Moeder aller levenden, e. Kain's Ondergang, f. Levensbloed en afval, g. Het overblijfsel der verkiezing, h. Enkele termen, j. Jesta de Gileadit, k. Het lied van Hanna; Hoofdstuk III: DE BEVRIJDING DER EXEGESE: a. Johannes de Dooper, b. Christus de Exegeet, c. Christus' exegese voor Nicodemus, d. Het getuigenis van Johannes den Dooper, e. De Samaritaanse vrouw, f. Twistgesprek over de exegese, g. Het brood des levens, h. De victorie der exegese. Besluit..... 260 pagina's. Prijs: f 4.25. In dit fundamentele werk verdedigt de auteur het recht en den plicht van het ambt der geloovigen inzake de exegese en besluit met de woorden: „De waarheid zal ons vrij maken, ook van de tyrannie der wetenschappelijke overschutting en de niet minder gruwelijke tyrannie van het kerkelijk ambts-theisme.....“

Een hoogst actueel boek. Dit boek is het eerste werk in den nieuwen jaargang van de R.B. SERIE. De abonné's ontvangen het voor den lagen prijs van f 2.50. Men kan zich als abonné laten inschrijven, waarop het boek terstond wordt toegezonden, bij den boekhandel of rechtstreeks bij de uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES

RUILEN: Bavinck, Dogmatiek, geb., nw.,

4e dr.; Kuyper, Gem. Gratie, ed. Kok; id., Pro Bege, beide geb. en gebr.; Augustinus, Blijdenissen, 5e dr., ed. Sizoo, geb., nw.; tegen: Institutie, ed. Sizoo; De Graaf, Verbondsgeschiedenis; Ursinus, Schatboek; Schilder, Christus in Zijn Lijden. Wat is de Hemel, 't Hoogfeest naar de Schriften, De verborgenheid der Godzaligheid; Colijn, Saevia Tr. I. Undis. Alles laatste dr. en nw. of a.g.a.n., geb. Adres: A. BOSSCHER, „Oxwerd“ B 26, Noordhorn (Gr.)

GEVRAAGD:

EEN HEERENKAPPER

die boven de middelmaat uitsteekt,

voor 1e klas heerenmalen.

Kapper WOLTERS, Markt 6, Enschedé.

BUREAU „ELFRI“, Ederveen (Geld.)

maakt 'n GELEGENHEIDSGEDICHT

voor U à drie cent per regel.

WIE HELPT?

J.V. op G.G. „H. de Cock I“, Zwolle, heeft dringend behoefte aan:

Verbondsgeschiedenis I en II: Ds de Graaf. Geloofsbijbel, Feenstra.

Ethiek, Dr. Giesink.

Afscheiding, Keyser.

Kerkgeschiedenis, Landwehr.

Korte Verklaring Genesis, 3 din.

Brieven met prijs en opgave te richten aan: H. HEETEBRIJ, Schellerweg 23, Zwolle.

Deze week

komt het Handboek 1946

ten dienste van de Geref.

Kerken in Nederland

(onderh. art. 31 K.O.)

verzendklaar!

Heeft U het reeds besteld?

De prijs is f 1.—

Ook verkrijgbaar in den Boekhandel en bij Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes

BEGRAFENISONDERNEMING

A. KOPPIER, HARDERWIJKSTR. 203, 's-Gravenhage. Telefoon 333289 (Koster Kerk West.)

BELANGRIJK!

Bij het „Handboek der Geref. Kerken“ (artikel 31 K.O.), dat deze week zal verschijnen, zal afzonderlijk in den handel gebracht worden:

BIJLAGEN, bevattende eenige nadere gegevens betreffende begin en einde van de onderdakperiode van

Prof. Dr K. SCHILDER,

alsmede een correspondentie met Prof. Dr H. H. KUYPER.

Dit actuele geschrift is AFZONDERLIJK te bestellen.

Zij, die het Kerkelijk HANDBOEK ontvangen, vinden daarin een bestelkaart, waar op zij deze BIJLAGEN bestellen kunnen bij den boekhandel of bij de uitgevers. De prijs van deze BIJLAGEN is vastgesteld op f 1.—

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes.

Antiquiteiten

zoals tegels, meubelen, tin- en koperwerk, opgegraven voorwerpen, enz. koopt en verkoopt:

Kunsthandel „OUD HOLLAND“

ROTTERDAM, Cl. de Vrieselaan 80, Telefoon 36466.

Zes jonggehuwde personen zoeken

VACANTIE-VERBLIJF

gedurende 1 week (met of zonder pensioen). Brieven met condities aan G. H. VAN BAARDEWIJK, Prins Mauritsingel 45 B, Overschie.

Welke kerk zit verlegen om stoelen? AANGEBODEN:

± 70 TUINSTOELEN à f 5.—

Adres: E. SCHIPPERS, Scriba Diaconie Geref. Kerk, Bergeheim, C 135.

Biedt zich aan

JUFFROUW

VOOR DE HUISHOUDING.

Ook wel voor tijdelijk. 31 jaar, v.g.g.v. Brieven onder No. 115, Bureau „De Reformatie“ te Goes.

Onder ro

Alle stu
aan: Pro
Adm.-adr

INHOUD:

XV. — Ged
zijn geent m
wordt moc
hierarchie. V
IV. — Uit
Opvoeding e
Groninger b

XV.

Dat de
tus" samen
het tijdelijk
alsof de d
lijk na zijn
volgde, wil
sen aannem
Zoo wor
„vertrouw
in u begon
dag van J
plaats van

a) Christ
onzen d
b) Hij vo
c) dus g
allen, oftew
welke eeuw

Daar ver
werkt voor
met hetge
lang, zoo v
werk in ons
mogelijk
d a t i s i
w i j z e n.

schentoe
blik van h
gen GELOC
God niet n
vast geloof,
en dat al

erst in gr
en dat het
zal, welnu,
woord van

Wij voor
deze plaats
den tekst
Godswege b
dividuele k
dag getulge
kerk en ker

Maar hoe
niet ter zak
We const
schentoe
steld word